

OCENA WYKORZYSTANIA TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH W WYBRANYCH GOSPODARSTWACH ROLNYCH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Kazimierz Sławiński

Katedra Agroiżynierii, Politechnika Koszalińska

Andrzej Grieger

Instytut Inżynierii Rolniczej, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

Streszczenie. Dokonano oceny zakresu korzystania przez rolników z Internetu, specjalistycznych programów komputerowych oraz technologii GPS. Większość badanych gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego wyposażonych jest w komputer (66,9%), a blisko co trzecie (28,3%) ma dostęp do Internet. Z systemu GPS korzysta 41,3% rolników. Rolnicy w niewielkim stopniu wykorzystują technologie informacyjne w praktyce rolniczej. Nie korzystają z programów komputerowych wspomagających podejmowanie decyzji przy produkcji rolniczej, wykorzystują Internet na ogół wyłącznie do śledzenia informacji rynkowych, a system GPS do pomiaru powierzchni pól.

Słowa kluczowe: gospodarstwo rolne, technologie informacyjne

Wstęp

Efektywność gospodarowania w rolnictwie wiąże się z koniecznością ciągłej adaptacji do zmieniających się warunków rynkowych. Według Szopińskiego [2001] warunkiem sprawnego podejmowania decyzji przy zarządzaniu gospodarstwem rolnym jest szybkość, pełność i wiarygodność uzyskiwanych przez rolnika informacji, przy czym ich waga wzrasta wraz z otwartością gospodarstwa na rynek [Cupiał 2006].

Obecnie w trakcie docierania rolnika do informacji coraz większego znaczenia nabierają technologie informacyjne, które dostarczają użytkownikowi narzędzi, za pomocą których może on pozyskiwać informacje, selekcjonować je, analizować, przetwarzać i zarządzać nimi.

Cel i zakres badań

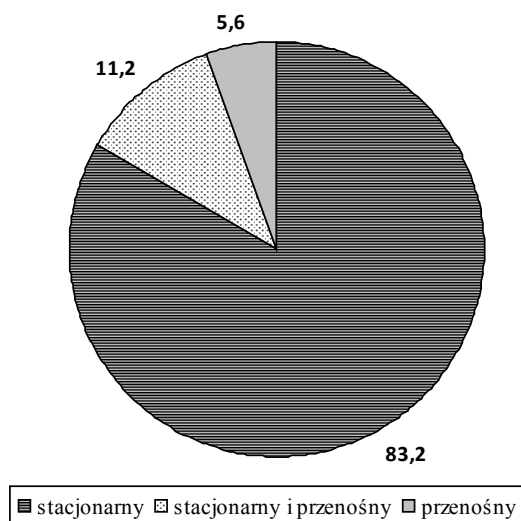
W celu określenia zakresu wykorzystywania przez rolników technologii informacyjnych, w latach 2007-2008, przeprowadzono badania w grupie 124 gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego. W badaniach skupiono

się nad określeniem zakresu korzystania przez rolników z Internetu, specjalistycznych programów komputerowych oraz technologii GPS.

Wyniki

Średnia powierzchnia analizowanych gospodarstw rolnych wynosiła 52,4 ha, przy czym najmniejsze gospodarstwo miało powierzchnię 2,3 ha a największe 350 ha. Większość gospodarstw specjalizowała się w produkcji roślinnej i zwierzęcej (56,4%), przeszło co trzecie gospodarstwo w uprawie roślin (33,2%) a co dziesiąte wyłącznie w chowie inwentarza żywego (10,4%).

Jak wynika z wypowiedzi respondentów, w zdecydowanej większości gospodarstw (66,9%) znajduje się komputer, przy czym najczęściej jest to komputer stacjonarny (rys. 1).

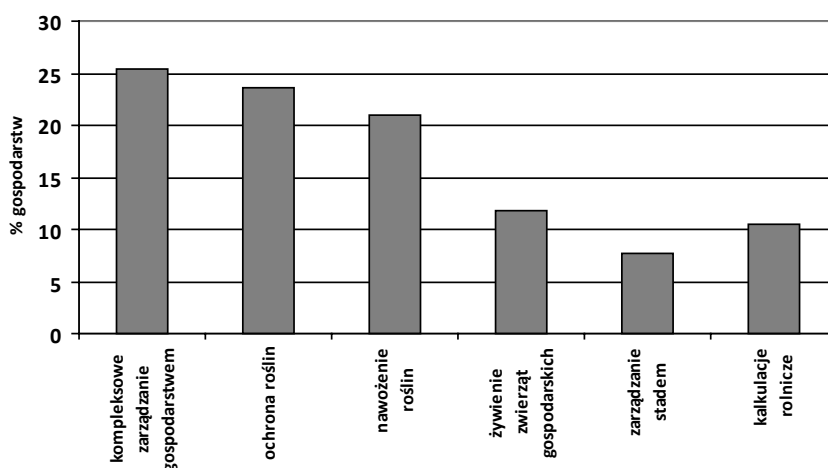
Rys. 1. Rodzaj komputerów w które wyposażone są badane gospodarstwa rolne (% gospodarstw) w województwie zachodniopomorskim

Fig. 1. The type of computers which are in possession of the examined farms (% of farms) in Zachodniopomorskie Voivodship

Dobre wyposażenie analizowanych gospodarstw rolnych w komputery, nie przekłada się na wykorzystywanie ich jako narzędzia wspomagającego podejmowanie decyzji na etapie planowania i w trakcie produkcji rolniczej. Zdecydowana większość rolników posiadających komputery (93,1%) nie korzysta ze specjalistycznego oprogramowania przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Wskazują na to również badania Kociry i Lorencowicza [2008]. Jak wynika z wypowiedzi respondentów, jest to spowodowane tym, że na ogół (76%) nie słyszeli oni, o konkretnych programach z zakresu który ich interesuje. Jak wynika z wypowiedzi badanych rolników 54,2% z nich zamierza zakupić takie oprogramowa-

nie, najczęściej do kompleksowego zarządzania gospodarstwem rolnym oraz ochrony i nawożenia roślin (rys. 2). Przeciętnie zamierzają na to wydać 1530 zł, przy czym występuje tu duża rozpiętość od 100 do 7000 zł.

Obecnie jednym z ważniejszych źródeł informacji rolniczej dostępnej jest Internet. Do istotnych korzyści płynących z jego użytkowania w gospodarstwach rolnych, zalicza się możliwość korzystania z witryn rolniczych i programów wspomagających zarządzanie gospodarstwem, stałą łączność z doradcą rolniczym i finansowym, korzystanie z usług w zakresie szkoleń i służb doradztwa rolniczego na terenie całego kraju oraz możliwość zbytu płodów rolnych [Golka i Seliga 2003].

Rys. 2. Zakres oprogramowania komputerowego, którego chęć nabycia wyrazili badani rolnicy w województwie zachodniopomorskim (% gospodarstw)

Fig. 2. Range of computer software, which would be willingly purchased by the examined farmers in Zachodniopomorskie Voivodship (% of farms)

Jak wynika z przeprowadzonych badań, na terenie województwa zachodniopomorskiego blisko co trzeci rolnik (28,3%) ma dostęp w gospodarstwie do internetu. Większość rolników podłączonych jest do internetu łączem stałym (56%), pozostali bezprzewodowym. Pomimo, że w zdecydowanej większości gospodarstw (71,7%) nie ma internetu, z wypowiedzi ankietowanych rolników wynika, że 57,9% z nich korzysta z internetu przy prowadzeniu gospodarstwa, na ogół śledząc informacje o rynkach rolnych i funduszach unijnych. Świadczy to o tym, że część rolników korzysta z internetu poza miejscem zamieszkania.

Technologią informacyjną, coraz częściej wykorzystywaną w rolnictwie jest system GPS. Jak wynika z przeprowadzonych badań, w województwie zachodniopomorskim większość rolników (58,7%) nie korzysta z niego w praktyce rolniczej. Rolnicy którzy wykorzystują w gospodarstwie GPS (41,3%) najczęściej wskazują na możliwość jego użycia wyłącznie przy pomiarach powierzchni pól (94%). Jedynie 6% rolników chce się nim posługiwać przy równoległym prowadzeniu maszyn rolniczych oraz nawożeniu upraw i ich ochronie.

Podsumowanie

Aby zwiększyć zakres wykorzystywania technologii informacyjnych w gospodarstwach rolnych, należy skuteczniej docierać (np. poprzez szkolenia) do rolników z informacjami o możliwościach jakie te technologie w sobie niosą i korzyściach wynikających z ich praktycznego zastosowania.

Bibliografia

- Cupiał M.** 2006. System wspomaganie decyzji dla gospodarstw rolniczych. Inżynieria Rolnicza Nr 9(84). Rozprawa Habilitacyjna. ISSN 1429-7264
- Golka W., Seliga A.** 2003. Rola służb doradztwa rolniczego w rozwoju kultury informatycznej w gospodarstwach rolnych. IBMER, Warszawa. s 54-61. ISBN 83-86264-81-0.
- Kocira S, Lorencowicz E.** 2008. Wykorzystanie komputerów w wybranych gospodarstwach rodzinnych Lubelszczyzny. Inżynieria Rolnicza 7(105), 109-115.
- Szopiński W.** 2001. Wpływ informacji rynkowej na zarządzanie gospodarstwem rolnym. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu. Tom III. Zeszyt 5. 94-98.

ASSESSMENT OF THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN SELECTED FARMS IN ZACHODNIOPOMORSKIE VOIVODSHIP

Abstract. The research allowed to assess the scope, in which farmers use the Internet, specialist computer applications, and GPS technology. Most of examined farms located within Zachodniopomorskie (West Pomeranian) Voivodship possess a computer (66.9%), and nearly one in three (28.3%) has access to the Internet. 41.3% of farmers use the GPS system. Farmers use information technologies in their farming practice to a small extent. They do not use computer applications supporting farm production decision-making process, and in general they use the Internet only to follow market information, and the GPS system to measure the area of their own fields.

Key words: farm, information technologies

Adres do korespondencji:

Kazimierz Sławiński; e-mail: agromarketing@poczta.onet.pl
Katedra Agroinżynierii
Politechnika Koszalińska
ul. Raławicka 15-17
75-620 Koszalin